

واپسی سحابی

برای هنرمندان،
طراحان،
شاعران و
فیلسوفان

۱۵۸۸۵۰۲

خیابان چمران، شهر جنوبی، کرج
 تلفن: ۰۲۶۰۳۸۸۸ - ۰۲۶۰۳۸۸۹ - ۰۲۶۰۳۸۹۰
 www.iranpub.com
 info@iranpub.com

وابی-سابی

برای هنرمندان، طراحان، شاعران و فیلسوفان
 لئونارد کورن

ترجمه‌ی فاطمه کاوندی / فاطمه چهارگ

طرح جلد: سیامک فیلی‌زاده

صفحه‌آرایی: پریسا پورمحمدی

آماده‌سازی و چاپ: چاپ و نشر نظر

مدیر تولید: مهدی ابراهیم

تیراژ: ۱۲۰۰ نسخه

چاپ اول: تهران ۱۳۹۷

مترجم: کورن، لئونارد، ۱۹۲۸ - م. Koren, Leonard
 عنوان و نام پدیدآور: وابی-سابی: برای هنرمندان، طراحان،
 شاعران و فیلسوفان / لئونارد کورن: ترجمه‌ی فاطمه کاوندی،
 فاطمه چهارگان.
 مشخصات نشر: تهران: چاپ و نشر نظر، ۱۳۹۷.
 مشخصات ظاهری: ۹۶ ص.: مصور (رنگی).
 شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۵۲-۲۶۴-۲

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا
 یادداشت: عنوان اصلی: Wabi-sabi for artists, design-
 ers, poets & philosophers, 2008.

یادداشت: کتاب حاضر قبلاً با عنوان وابی‌سابی: برای دیزاینرها،
 هنرمندان، شاعران و فیلسوفان با ترجمه سعید موسوی تومط
 انتشارات مشکی در سال ۱۳۹۶ منتشر شده است.
 عنوان دیگر: وابی‌سابی: برای دیزاینرها، هنرمندان، شاعران
 و فیلسوفان.

موضوع: زیبایی‌شناسی ژاپنی
 Aesthetics, Japanese

فهرست:

مقدمه ۹

از لحاظ تاریخی و دیگر ملاحظات

تاریخچه‌ای مبهم ۱۷

یک تعریف موقت ۲۳

مقایسه‌ای با مدرنیسم ۲۷

یک تاریخچه مختصر ۳۳

ذهنی‌وایی-سایبی

نمودار ۴۰

پایه‌های نظری و طبیعی‌وایی-سایبی ۴۴

ارزش‌های معنوی وایی-سایبی ۴۸

حالت ذهنی وایی-سایبی ۵۰

اصول اخلاقی وایی-سایبی ۵۵

کیفیات مواد وایی-سایبی ۶۲

یادداشت‌های متن ۷۳

توضیحات تصاویر و قدردانی‌ها ۸۹

وایی-سابی^۱ زیبایی اشیای معیوب، زوال‌پذیر و ناقص است.

زیبایی اشیای ساده و محقر.

زیبایی اشیای غیرمتعارف و نامرسوم.

ویرانو، یک زیبایی. بی‌شک انگیزه‌ی نوشتن این کتاب، توجه گزیده به مراسم چای در ژاپن بود. زیبایی‌شناسی ژاپنی وایی-سابی ارتباطی نا‌آوان با مراسم چای دارد و این رویداد حاکی از تجربه‌ی همیو وایی-سابی است. هیروشی تشی‌گاهارا؛ ایمتو^۲ (استاد اعظم) مدرسه گل‌آرایی سوگتسو^۳ به سه آرشیکت بسیار معروف و مدگرای ژاپنی موریت داد تا برداشت خود را از محلی جهت مراسم صرف چای طرایی کند و بسازند. ضمناً تشی‌گاهارا خودش نیز می‌خواست طرح هارم را بسازد.^(۱) من پس از تقریباً سه ساعت سفر با قطار و اتوبوس از توکیو، به محل رویداد رسیدم، محوطه‌ی اقامت‌گاه استان سالتی قدیمی. برخلاف تصورم، در آنجا با جشن باشکوه و پرزرق و برق مواجه شدم، نمایشی زیبا و برازنده که متأسفانه به سستی و بی‌شکوهی از وایی-سابی در آن دید. چای‌خانه‌ای از الیاف، بریش ظاهر آن ساخته شده از کاغذ، که به نظر شبیه یک چتر پلاستیکی سفید

1. Wabi-sabi

2. Hiroshi Teshigahara

3. iemoto

4. Sogetsu

بود که بوی آن را هم می داد. کنارش سازه‌ای مرکب از شیشه، فولاد و چوب کاملاً شبیه به یک ساختمان بلند اداری قرار داشت. جای خانه‌ای که انتظار داشتم به ویژگی‌های وابی-سابی نزدیک باشد با افروتنی‌های بی‌دلیل پست‌مدرن تزیین شده بود. مواجهه با این واقعیت که وابی-سابی، آنچه زمانی نماد زیبایی‌شناسی برجسته رایج و اسم شناخته شده‌ی چای بود در معرض نابود شدن - شده است، آزارده کرد. (۲)

درست است که زیبایی وابی-سابی برای همه خوشایند نیست؛ اما به نظرم به نفع همه است، که از نابودی کامل وابی-سابی جلوگیری شود. تنوع فرهنگی زیست‌بوم اجتماعی وضعیتی مطلوب است، به خصوص در تقابل با روند پرشتاب دیجیتالی کردن یکپارچه‌ی تمام تجربه‌های حسی، که در آن من‌اطب الکترونیکی میان تجربه و مشاهده قرار دارد و همه‌ی نشانه‌های آن به صورت یکسان رمزگذاری شده است.

در ژاپن، برخلاف اروپا و به میزان کمتری آمریکا، اشیاء و اشیاء گرانقیمت که از نمادهای فرهنگی برخوردارند همچنان حفظ شده‌اند. به این ترتیب این اواخر در ژاپن، حفظ یک دنیا زیبایی از نابودی، نه تنها حفاظت از اشیاء یا ساختمان‌های خاص، بلکه زنده نگه داشتن ایدئولوژی زیبایی‌شناسی شکننده؛ به هر شکل ممکن، مشهود است. از آنجا که وابی-سابی به راحتی قابل تقلیل به عبارات ساده یا فرمول‌بندی، بدون از میان بردن ذات آن نیست،

زیبایی ایده آلیستی. من نیز همانند بسیاری از هم دوره‌ای‌هایم، ابتدا،
 اواخر دهه‌ی شصت، در جستجوهای معنوی زمان جوانی‌ام در باره‌ی
 وابی-سابی چیزهایی دانسته بودم. در آن زمان، فرهنگ سنتی ژاپن،
 با پاسخ‌های «عمیق» به سخت‌ترین سؤالات زندگی، مرا شیفته‌ی
 خود ساخته بود. به نظر من وابی-سابی نمونه‌ی عالی زیبایی‌شناختی
 برای من به‌شمار می‌رفت بود که معیار شعور و تناسب هنر زندگی را بازسازی
 می‌کرد. وابی-سابی معضل هنری مرا حل کرد؛ این که چطور
 اشیای بی‌نهایت خلق کنیم بدون آنکه از ماده‌گرایی نومیدکننده‌ای که
 معمولاً چنین عمال ملاقانه‌ای را احاطه می‌کنند، آزاده شویم.
 وابی-سابی-عمیق، پندبعی و گیج‌کننده-چونان پادزهری عالی
 در مقابل سبک زیبای فریادگیر ملطاف‌ازی که با ظاهری خوب و
 باطنی بی‌محتوا ظاهر شد. جود، از گرفت؛ سبکی که به نظر می‌رسید
 داشت حساسیت جامعه‌ی آمریکایی را از بین می‌برد. از آن پس،
 باور کردم به اینکه وابی-سابی به بسیاری از هنرهای زیبایی‌شناختی‌های
 قاطعی مربوط است که به شکلی تغییرناپذیر روح‌های جوان
 خلاق و نوگرا نشأت می‌گیرد مانند: بیت^۵، پانک^۶، گراج^۷ یا هر چیز
 دیگری که بعدها نامیده می‌شد.

5. beat

6. punk

7. grunge